

Datum

2023-12-05

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

HVO-2023-4308

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

Remiss om Förslag på organisering för hållbar lokal utveckling och kraftsamlande satsningar STK-2023-137

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har av kommunfullmäktige fått ett budgetuppdrag för 2023, där de tillsammans med berörda nämnder och bolag ska, ”definiera och starta ett långsiktigt och strategiskt områdeslyft i Malmös socioekonomiskt svaga geografiska områden, med ett särskilt fokus på barn och ungas uppväxtvillkor”. Stadskontoret har upprättat ett förslag på hur Malmö stad kan bedriva arbetet kring såväl hållbar lokal utveckling som insatser i form av ett områdeslyft. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ges möjlighet att inkomma med synpunkter på förslaget. I ärendet ges förslag på Malmö stads interna organisering, arbetsätt, samordning samt hur den geografiska uppdelningen skulle kunna se ut i det fortsatta arbetet.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden besvarar stadskontorets remissfrågor utifrån nämndens verksamheter och viljeinriktning.

Nämndens målgrupp, som till stor del utgörs av äldre Malmöbor, är inte i fokus för det lokala utvecklingsarbetet. Däremot finns flertalet områden och processer som ligger i linje med förslaget till processer och arbetsätt. Nämnden vill lyfta vikten av att vidareutveckla index tillsammans med andra förvaltningar, och att indikatorer som berör invånarnas hälsoaspekter tas med in i analysen. Det är vidare fördelaktigt att arbetet ska ha en tydlig koppling till förvaltningarnas och bolagens grunduppdrag. Nämnden vill även lyfta vikten av att arbetet sker långsiktigt i stadens ordinarie processer och inte bedrivs i projektform. Slutligen föreslår hälsa-, vård- och omsorgsnämnden MKB som samordnande aktör i vidare arbete.

Yttrande

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden besvarar remissen utifrån de frågor som avsändaren ställer.

Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetsätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

I det lokala utvecklingsarbetet som beskrivet i tjänsteskrivelsen ligger fokus på barn och unga. Nämndens målgrupp är i överväldigande majoritet äldre Malmöbor, vilket innebär att nämndens verksamheter sällan riktar sig till förslagets målgrupp. Trots detta kan nämnden se stora vinningar med att arbeta tematiskt och geografiskt, samt att effekter av insatser gentemot den föreslagna målgruppen också kan spilla över på nämndens målgrupp. Således finns flertalet processer och verksamheter inom förvaltningen som ligger i linje med syftet för arbetet med lokal utveckling.

Förvaltningen har nyligen genomfört en jämlikhetsanalys med syftet att belysa biståndsinsatser riktade mot äldre Malmöbor inom socialtjänsten. Denna analys är den första i sitt slag nationellt, och resultaten av denna kommer bearbetas och integreras i vidare arbete med förvaltningens processer. Under 2019 ålades förvaltningen genom budgetuppdrag att anställa en äldreombudsman. Syftet med detta uppdrag är att vara äldre Malmöbors röst in gentemot förvaltningen i stort, för att säkerställa att gruppens intressen bevakas och tas om hand.

Inom det förebyggande hälsoarbetet finns flertalet insatser som syftar till att förstärka egenmakten hos grupper som definieras som utsatta hälsomässigt inom staden. Förvaltningen driver tio mötesplatser för seniorer runt om i Malmö. Majoriteten uppkom under stadsdelar- och stadsområdesförvaltningarnas tid, men förvaltningen har utökat på Nydala och Augustenborg för att öka tillgängligheten i staden. Mötesplatserna erbjuder gemenskap och aktiviteter i samarbete med föreningar, samt information och råd och stöd. Fram till 2021 respektive 2022 har förvaltningen haft ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) tillsammans med Röda korset och ABF samt med Winnet. Efter att avtalen gått ut har samverkan fortskridit. Syftet med samverkansytorna är att nå ut till seniorgrupper som förvaltningen har svårt att nå, till exempel utlandsfödda i områden med socioekonomiska utmaningar.

Förvaltningen har ett omfattande arbete med att undvika digitalt utanförskap som utgår från våra mötesplatser för äldre. Utlån erbjuds idag på bland annat på mötesplats Seniorum på Rosengård och på Lyckan på Nydala. Förvaltningen beviljades medel för "lokal utveckling, minskad segregation och sociala insatser i socioekonomiskt utsatta områden" som tilldelades Malmö stad via Socialstyrelsen, och har genom det kunnat öka antalet plattor som kan lånas ut, översatt material till flera språk samt startat samverkan med områdesbibliotek och liknande aktörer.

Förvaltningen genomför även informationssatsningar kring hälsa, kropp och sjukdom. Bland annat arrangerades under september 2023 en generationsöverskridande aktivitet på Rosengård med information om hur du förebygger och lever ett gott liv med diabetes. Dagen innehöll information om kost, möjlighet till provtagning, matlagning samt familjeaktiviteter.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ställer sig positiva till föreslaget arbetssätt. Det är fördelaktigt att arbetet ska ha en tydlig koppling till förvaltningarnas och bolagens grunduppdrag. Nämnden vill även lyfta vikten av att arbetet sker långsiktigt i stadens ordinarie processer och inte bedrivs i projektform. I ärendet presenteras ett förslag på stadsövergripande index för områden med socioekonomiska utmaningar. Detta index består av de fyra dimensionerna delaktighet, utbildning, ekonomi och boende med tre tvärsektorieella indikatorer för respektive dimension.

Nämnden menar dock att nuvarande index och indikatorer hade behövt ses över för att säkerställa att de fångar kärnan i arbetet och blir så träffsäkra och rättvisande som möjligt. I detta skede vill nämnden framhålla att det index som idag är presenterat inte innehåller någon hälsoaspekt. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden framhåller att god hälsa är en förutsättning för demokratiskt deltagande och att den enskildes hälsotillstånd ofta kan kopplas till boendesituation, fritid och arbete. Därför hoppas nämnden kunna delta i ett vidare arbete med att utveckla index och indikatorer för att säkerställa att en hälsodimension inkluderas. Inom stadens förvaltningar finns idag god kunskap om Malmöborna som omfattas av respektive nämnds uppdrag. Att gemensamt identifiera problematik inom våra geografiska och tematiska områden ger större möjligheter till att åtgärder som inom verksamheterna blir samstämmiga och således effektiva. Nämnden vill därför framhålla att arbetet behöver vara övergripande och inledas med ett helhetsgrepp för att se till att alla nämnder har samma kunskap, mål och riktning.

Hur ser er nämnd/bolag på möjligheterna i den föreslagna modellen på samordningsstruktur?

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden tillstyrker modellen för samordningsstruktur. Nämnden är positiv till att förslaget innehar en mätbarhet som gör att arbetet kan följas och som kan ingå i analysen kring var kraftsamlande insatser behöver sättas in eller vilka tematiska områden som kan vara aktuella. Nämnden betonar vikten av att modellen linjerar och integreras i Malmö stads grunduppdrag samt i ordinarie styrmodeller i så lång utsträckning det går. Genom att utgå ifrån grunduppdragen kommer de kraftsamlande insatserna innebära att nämnder och bolag kan prioritera de områden där underlaget sticker ut kopplat till det egna uppdraget.

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Arbetet som beskrivs kräver en geografisk närhet till medborgare, operativ styrka och tematisk kompetens. Med bakgrund av denna beskrivning föreslår hälsa-, vård- och omsorgsnämnden att Malmö kommunala bostadsbolag, MKB, samordnar det operativa arbetet med lokal utveckling. Det är viktigt att det i samordnarrollen medförs ett tydligt

mandat och ansvar och att arbetet sker som en del av MKB:s ordinarie verksamhet och därmed blir ett långsiktigt åtagande och inte ett projekt. Det kan dessutom för MKB finnas behov av att samverka med stadskontoret i avseende analyser, uppföljning och rapporter för att säkerställa att kunskap utvinns kontinuerligt som hjälper att utveckla och rikta insatserna.

Ordförande

.....
Anders Rubin
.....

Förvaltningschef

.....
Sergio Garay
.....